

GENT NOVA

PERIÒDICH CATALANISTA

SORTIRÀ CADA DISSAPTE

ANY XIII

BADALONA 18 MARS 1911

NÚM. 486

Redacció y Administració: Lluch, 51, 53 y 55 y Sant Francesch, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 cèntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 cèntims
Tots los treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia illur pensar y sentir en matèries religioses, polítiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIO CATALANISTA)

DESPRÉS DE LES ELECCIONS

Coneguts els resultats de les eleccions verificades el prop-passat diumenge, no hem variat de criteri respecte la nostra manera d'apreciar les lluytes electorals a Catalunya.

Per lo que respecta a Barcelona, seguim creyent que lo patriòtich era ajuntar els elements catalanistes pera derrotar el caciquisme lerrouxià, prescindint en absolut dels conservadors y del Comité de Defensa Social, restes del antich caciquisme monàrquich. Així se conseguia además de la victòria en el districte II, una probable victòria al districte III, car es molt segur que'ls electors catalanistes no haurien deixat de votar, ab forsa entusiasme, una candidatura composta de federals, nacionalistes y regionalistes, que además de representar genuinament l'ideal catalanista y l'esperit anti-caciquista de la nostra terra, hauria estat integrada per homes de les diferents tendències polítiques y religioses que més imperen a Catalunya. Ara no ha passat així, per dissort; els regionalistes y demés elements anomenats de dreta, malgrat anar units y comptar ab les simpaties dels elements neutres, no han conseguit portar a les urnes més vots que en les eleccions generals del Maig de 1910, que lluytaven separatament; si an aixó s'hi afegeix el que ab tota seguretat electors de l'esquerra, partidaris de l'unió electoral que proposà la «Lliga Regionalista», votarien per la candidatura anomenada barcelonina, encara resulta menys important el triomf de la «Lliga» ab els seus aliats.

Si analisém la votació obtinguda per l'U. F. N. R. també trovarém qu'encara que com les forses dites conservadores no hagi resultat ab baixa de vots, no per aixó deu considerarse com un triomf, car no han conseguit atreures els electors lerrouxistes que han desertat en aquestes eleccions, del seu partit.

Lo que sí es un fet irrefutable es la baixa de vots de la candidatura lerrouxista, car ha minvat en una proporció d'un vinticinch per cent. Aquets, donchs, són els veraders derrotats en les eleccions de Barcelona; empró han tingut sort fins en aquesta derrota, car per una relativament petita suma de vots, guanyaren quatre llochs dels vuyt que s'elegien: la minoria del districte II y la majoria del III.

Aquets resultats ens confirmen el nostre criteri, de que pera derrotar el caciquisme lerrouxià a Barcelona l'unió dels catalanistes ho conseguiria, ab la ventatja de que no's donaria beligerancia, ni se faria creixer el caciquisme antich, lo que constitueix un verader perill pera'l deslliurament de les comarques o districtes forans, alguns d'ells ben castigats per aquella tirania, únich puntal, ab el lerrouxisme, que té el centralisme a Catalunya.

També devém consignar en aquestes planes, ab molta satisfacció, el triomf de la minoria que ha conseguit en el districte de Manresa-Berga una candidatura catalanista, que lluytava contra una votada per alfonsins y radicals y que guanyà la majoria, y una altra de carlina que fou derrotada.

Un altre triomf verament català, es el del districte de Vilafranca-Igualada en el qual la candidatura catalanista triomfà totalment. Sobre aquesta elecció seria molt xistosa, si no fos perillosa, l'opinió que dona en Boladeres, quefe dels conservadors barcelonins, en el diari *La Prensa* de Barcelona. Diu en Boladeres que es llástima que la coalició de dretes no s'hagi fet en el districte de Vilafranca-Igualada, que hauria derrotat als republicans. Aixó es el primer atreviment que tenen els conservadors contra els regionalistes, car es un insult als diputats electes catalanistes Ráfols y Queral y al nacionalista republicà, Rius, que per amor

a Catalunya y pera lliurar al districte d'Igualada del caciquisme s'han ajuntat y triomfat.

Aquestes manifestacions den Boladeres ens demostren els fins que persegueixen els conservadors, tornar a caciquejar per tot allà ahont puguin. Mals companys tindran els regionalistes.

Aixó no serà, si tots els nacionalistes en altres eleccions no admeten contubernis ab els partits centralistes, com han fet els bons catalans de Vilafranca-Igualada.

Y si no es absolut l'anulament del caciquisme a fora, ne tindrem de culpar als regionalistes que, com deyen en el passat número, han anat a les eleccions darreres, aliats ab els caciquistes conservadors y lliverals en casi la totalitat de districtes catalans.

COMENTARI

Volém com a programa mínim el reconeixement de la personalitat de Catalunya, y si la nostra terra demostra que té condicions pera administrarse y governarse, arribarem allí ahont s'hagi d'arribar.

(Paraules d'en Comas y Domenech en nom del Cercle Monàrquic Conservador).

Molt ens plau l'anterior declaració, puig aixó demostra la forsa de penetració dels nostres ideals catalanistes fins en els organismes que n'estaven mes allunyats, mes sincerament devem dir que no'ns convenen. Involuntàriament recordem fets passats, venen a la nostra memoria els debats parlamentaris sobre catalanisme y l'actitut dels diputats conservadors catalans, les nostres lluites electorals adhuch quan la Lliga era l'única entitat directora del catalanisme actiu, y la constant oposició dels elements conservadors que'n llur odi al catalanisme arriaren fins a apoyar la candidatura den Lerroux; recordem la llur actitut enfront de la Solidaritat y sobre tot y per damunt de tot la negativa rodona den Maura al reconeixement de les regions quan la discussió de la llei d'administració local; recordem tot aixó y no podem menys que rebre ab fredor la declaració qu'encapsala aquest comentari.

No hi ha dret de dubtar a gràcies de les paraules de ningú, mes quan aquestes enclouen una afirmació totalment contrària al procedir anterior de qui les diu, hi ha dret a demanar-ne proves avans d'admetre-les com a bones. Es el cas den Lerroux; aquest senyor ha dit constantment qu'era autonomista y ha obrat constantment com a perfecte centralista y com al mes perfecte anticatalà. De que serveix en aquest cas l'etiqueta sinó pera encobrir una mala mercaderia?

Els conservadors catalans formen part d'un partit espanyol en el qual la paraula autonomia no hi es escrita; d'un partit qual quefe visible, en Maura, es un acerrim centralista qui no coneix mes autonomia que la municipal y aixó encara en teoria car res ha fet practicament a favor de la mateixa. Tenen alé els conservadors catalans pera organitzar-se en partit conservador regional autonom? Donchs que ho fassin; que inseriguin en el programa llur el reconeixement

de la personalitat de Catalunya d'una manera clara y categòrica y allavors els creurem y ens en alegrarem. Entre tant, fins qu'aixó no arribi, seguirem creient que les declaracions d'en Comas y Domenech no son mes que bones paraules degudes a l'influencia del medi y tal volta a sentiments personals que no poden modificar l'actuació del partit fins incorporarlo a la causa de Catalunya y molt menys esborrar tot un passat, posat al servei del caciquisme y del centralisme.

JEPUS.

NOTES LOCALS

RATIFICACIÓ

Sol Ixent, de la prop-passada setmana, publica la «Secció Badalonina» de prop de sis planes; d'elles una mica més d'una columna la dedica a *Acció*; una plana llarga a pretendre desacreditar a nostre digne Alcalde, que ha comés el gros delict de no esser un incondicional de en Plaja, y el restant de la secció la dedica per complert a GENT NOVA. En tota la secció son aplicats als homes y agrupaments solidaris badalonins una pila de frases y calificatius, més propis de un *desamisado* que no d'un periódich autonomista català. No el seguirem nosaltres per aquest poch culte camí.

Sol Ixent va veure la llum, segons digué, pera fer més forta y gran la conjunció badalonina, y per ara no més ha fet obra de desconjunció, tirant a disoldre la majoria del Ajuntament, que la major part dels que la componen no son tampoch incondicionals den Plaja, empró sense conseguirho, car com que les armes usades pel confrare estant renyides ab la «veritat y l'ingenuïtat», els atachs a la dignissima majoria del Ajuntament no fan mal ni produeixen perjudici a ningú més que al qui les esgrimeix.

Pel contrari *Sol Ixent* ha tingut tota mena de consideració a la publicació lerrouxista, única que es sistemàticament enemiga de la conjunció; y consti que *Sol Ixent* deu estar enterada de lo que diu, car, segons consta públicament, hi té establert el cambi. Tot aixó seria una paradoxa y no ho es, perque els de *Sol Ixent* varen sortir pera barallarse ab tothom y després fer servir les baralles com a pretext pera disoldre la conjunció y treuren bon partit de la disolució. Lo que fan es una tàctica, que han tingut la desgracia de que se'ls descubris desseguida y es clar, un cop descoberta, no estém disposats a ferli el joch, per amor a Badalona.

Y al procedir aixís, consti que no pretenem representar el paper de víctima, perqué no'ns serviria pera rés. Com que nosaltres may hem procedit per egoisme y per lo tant no hem demanat ni exigit llochs públics, ni els pensém exigir, repetim fóra endebades passar per «víctimes» no volguent fer cotisar a l'alsa el paper de víctima.

Ademés, en nostres planes no hi ha rés que pugui fer suposar que nosaltres tinguem la pretensió d'esser mártirs ni víctimes de rés ni de ningú. Pel contrari *Sol Ixent* ja ens en ha presentat: Plaja y Domenech ahir; qüestió Botey ara, y demà ¿a qui tocarà el torn?

EL PROCEDIMENT DE LA REVENTADA

A Badalona fá temps que sembla que se juguí pera malmetre tot quant en ella val y hi té representació popular.

Es sensible aquesta actitud y se fá necessari que's posi terme an aquesta obra de destrucció. A GENT NOVA no ha extranyat el que s'hagin atacat homes, injustament o no, per esperit de grupo, empró s'ha vist ab disgust el procediment sempre que no ha tingut una base o sigui quan ha estat injust. Però a lo que GENT NOVA no pot avenirse es que s'hagi tirat a pretendre desprestigiari, ab manifesta injusticia, al Ajuntament y molt especial a la majoria y al seu popular y celós Arcalde. S'ha fet més, hi hagut qui ab mala fé, ha explicat y inventat fets pera provar de ridiculisarlos.

Per aixó en aquestes planes s'ha combatut als que han usat el procediment de la *reventada* contra l'Ajuntament y que resulten esser els de *Sol Ixent*.

En el darrer número, com ja's diu més amunt, el procediment arriba al comble. Vegis la mostra:

«Quan a les primeres autoritats se'ls hi perden les comunicacions a les butxaques es molt raonable que's busquin els més segurs viarany's perque arribin a son destí.»

«El Gremi de Fabricants y Industrials, diuen que es presentá en l'Arcaldia per recordar al Arcalde l'haber de ferse eleccions y l'Arcalde immediatament es posá al teléfon per enterarse si procedia el ferne y aqueixa pregunta la va fer a n'el assessor senyor Joanet. (Nosaltres suposém que dit senyor debía dir que es fessin eleccions, perque si hagués dit que no, segurament no s'en haurien fet.)»

Ara el públich pot jutjar, per ells, l'obra honrada y INGENUA de conjunció badalonina que realisa *Sol Ixent*.

Per fortuna, la campanya no dará altres resultats que crear més simpaties al popular Arcalde en Joseph Vergés, si es possible que pugui comptarne més, car a escepció del grupo de *Sol Ixent*, es volgut, sense escepció, pels amichs y respectat pels adversaris.

Encara que no tingui interés general reproduirém en aquestes planes un *piropo* que *Sol Ixent* dedica a GENT NOVA en el seu prop-passat número. Diu aixís:

«Aquesta resposta la dona qualsevol que no sap Valcans ni el valor que té l'honra de la paraula. Nosaltres si tinguéssim un negoci, may confiaríem nostres interessos a qui'ns contestés semblant cosa, per anys que tingués, tindríem por d'una irregularitat.»

No's poden dir més insults en tantes poques paraules. A GENT NOVA hi haurá prou serenitat pera judicar el valor que tenen les campanyes guiades per el despit, l'odi y l'afany de govern, pera deixar sempre sense resposta semblants desfogaments.

INSISTINT EN NOSTRES AFIRMACIONS

L'altre día deyem que devant de l'actitut de *Sol Ixent*, deixariem de discutir ab dit confrare y que re-

duiríem la nostra missió a desfer les *equivocacions* que per conveniencia estampés en les seves planes. Aixís ens veyém obligats a ferho en honor de la veritat:

Varem dir que no consta en cap document de casa la Ciutat cap prova ni indici de que hagi existit l'ofertament de la Secretaria an en Botey y ens ratifiquém en lo dit.

Al formular la contesta varem fonamentarla en actes públichs, car tot lo que fá l'Ajuntament ho son, y encara que tenim en la Redacció familia d'un regidor, no abusarém may de la confiança que'ns pugui tenir aquest, cometent indiscrecions ab ell. No ho fá aixís *Sol Ixent* publicant un retall, copiat literalment de l'acta de la sessió del día 31 de Maig de 1899, que algú els hi deu haver proporcionat. Per la publicació del retall el públich dirá qui es el que que furga per casa la Ciutat, si es de GENT NOVA o de *Sol Ixent*!

Acabarém manifestant, que públicament ignorém totes les coses que no son oficials y que després de llegit lo publicat per *Sol Ixent* sobre unes suposades o realisades conferencies d'uns regidors ab en Botey, y després de dubtar de que siguin fidels en cas que hagin estat les conferencies, car ja sabém el poch consum que en aquella Redacció se'n fá de «la veritat y ingenuitat», dirém:

Que al mateix temps de llegir *Sol Ixent* donant compte de les conferencies, s'ens ha innovat que en Botey, en un lloch públich y ahont s'hi deu dir la veritat, va negar que hagués dimitit el càrrech de regidor perque se li hagués ofert la Secretaria. Ens referim a la vista del procés Blanch.

Y com que entre lo que digué en Botey, de qual honorabilitat may hem dubtat, y lo que diu *Sol Ixent* hi ha manifesta contradicció, ens decidim, sense dubtar gens, per creure lo que manifestá públicament el primer.

BERENGUER.

CONFERENCIA DE D. DIONIS PUIG EN EL CENTRE DE NTRA. SRA. DE MONSERRAT

Diumenge passat, devant d'una gran concorrencia, en la que hi abundaven els pescadors, aquest distingit meteorologista doná la seva anunciada conferencia sobre dinámica atmosférica.

Resulta un xich difícil donar en extracte una idea de tots els interessants punts que va tocar el conferenciant en el curt espay de que podém disposar. Ab tot probarém de ferho de la manera més clara possible.

Comensa donant alguns antecedents fonamentals sobre la dinámica atmosférica indicant la manera, avuy per avuy misteriosa, com la naturalesa fá que l'aigua de la terra s'elevi al espay. Rebat la teoria académica de la pluja que vol explicarla per la condensació deguda al refredament. Ab ella, en efecte, no pot explicarse el per qué en les regions fredes no hi plou a voltes, malgrat y l'haverhi en suspensió en el aire una

gran quantitat de vapor aquós y en cambi á l'equador durant la época equinoccial hi plou cada dia malgrat la temperatura constantment elevada qu'hi regna. En front d'aquesta teoria marcadament incompleta, hi oposa la seva teoria purament mecànica de la pluja, que es en poques paraules la següent: les vessícules d'aigua permaneixen en suspensió en l'atmosfera mentres es mantenen suficientment distanciades les unes de les altres, empró al produir-se en un punt determinat de la terra, per causes tèrmiques, una depressió baromètrica, les vessícules d'aigua que's troben en les regions circundants cauen cap al punt de menor pressió, al acostarshi, s'acosten també unes ab altres fins qu'arriba un moment en que's posen en contacte. A les hores sobrevé la pluja.

A continuació dona compte del doble moviment de tota tempesta, de rotació y de traslació, explicant la manera d'averiguar, per la direcció del vent, la verdadera direcció del centre tempestuós. «Gireu-vos d'esquena al vent, extenèu el brás esquer; allí hi ha el centre de la tempesta.»

Parla del temporal del 30 de Janer y del xaloch, que segons ells es el vent més difícil de comprendre y adhuc el més perillós. Diu que dies avans del temporal, al enterarse pels telegrams de que a Rússia, al mar Negre, als Balkans, a Italia, per tot arréu, dominaven altres pressions y de que, en cambi a la Coruña es notava una gran conca baromètrica, va témer que s'acostava un gros temporal en el Mediterrani, si bé no'l creya tan gros com realment va ésser. Expressa també la conveniència de que'ls pescadors tinguin millors coneixements dels vents y dels temporals, puig te la convicció de que si en lloch d'empenyarse en guanyar terra haguessin fet mar endins, tan sols vuit o deu milles, no s'hauria tingut de registrar cap desgracia.

S'ocupa després del regisme meteorològic de la península, fent esment de la manca d'aigües qu'es causa de la gran pobresa de la messeta central. Explica la seva teoria de la pluja artificial, la que's pot obtenir fent, segons la seva gràfica expressió, «pous en la atmosfera» per medi de descargues d'artilleria en el moment oportú. Afirmar tenir la completa seguretat de que en quan ell dongui l'ordre de tirar, es produirà la pluja y que si s'aprova la Memoria que en aquest sentit te presentada al Ministeri de Foment, el 1 200,000 hectàrees de terreny conreuable que hi ha a Espanya s'elevaria aviat a 6 milions.

La seva interessant disertació fou rebuda ab grans aplaudiments y un grupu de pescadors li demanà que'ls dediqués una nova conferencia en el llur local, a lo que'l senyor Puig accedí de bon grat, prometentlos que'l diumenge vinent anirà al Coro de Marina pera parlarlos més extensament y en forma de conversa, dels punts qu'an ells més especialment els interessien.

LA PREVISIO

Quan un jorn ja llunyá les idees de la Revolució Francesa s'expandiren pel mon, les multituds desjuniades de llur antich esclavatje cregueren que, ab la plenitud dels drets polítichs, era arribada l'hora de llur total lliberació.

Avuy som ja lluny d'aquells temps del lliberalisme romàntich y ens en ha sobrat pera aprendre que pera que aquesta lliberació fos efectiva era necessari que anés acompanyada de l'independencia económica que avuy está encara negada al proletari. Empró malgrat aixó, malgrat les ensenyances de més d'un sigle, una gran massa de proletariat inconscient s'empenya en buscar el seu millorament en fórmules polítiques que per sí soles de poca cosa els han de servir. Y no obstant el perfeccionament constant de la societat cada dia ofereix al obrer nous medis pera conquerir la seva lliberació económica mitjansant el conreu d'una virtut, la previsió, l'única que pot ferlos forts en llurs lluytes contra'l capital. En efecte, estadístiques recents, han demostrat que'l sindicalisme es posterior al millorament econòmic del qual més aviat sembla ésser conseqüència que causa. Un obrer miserable per més que s'associi no consegueix millorar la seva situació; en cambi l'obrer que viu en relatiu benestar, al associarse esdevé una forsa poderosa dins de la societat.

Aquesta virtut de la previsió té dugues formes fonamentals; l'estalvi y la mutualitat, el primer resultant d'un esforç individual, el segon d'una associació d'esforços individuals. Mitjansant l'estalvi, l'obrer pot en més o menys escala crearse un fons de reserva que li permeti viure sense'l perill del proper demà; per medi de la mutualitat pot l'obrer assegurar-se contra'ls perills de la vellesa, d'enfermetat, de la manca de treball, dels accidents; y arribat an aquest punt, l'obrer reuneix una forsa económica considerable, ja no es un paria de la societat y pot associarse ab éxit pera treballar pel seu millorament colectiu.

Com a garantia d'independencia la qualitat de la economia se converteix en una de les virtuts més meritòries. «No tracteu may lleugerament els assumptes de diner—diu Bulwer;—el diner es el caràcter».

Que cap home digui que no pot economisar. Hi ha qui's pregunta: ¿Es possible que un obrer que guanya un sou petit pugui fer economies y colocalles en una Caixa d'Estalvis quan necessita fins l'últim céntim pera mantenir a sa familia? Pero de fet es aixís; molts obrers sobris y econòmichs ho fan y si alguns ho fan, poden ferho tots els que's troben en iguals o millors condicions. No importa la petitesa de la quantitat; una pesseta, dos rals estalviats semanalment posen al home en posició molt diferenta de si no tingués rés. Ja no es juguina del temps y de la sort; ja pot mirar el mon fit a fit; ja no es un paria, ja no pot ésser ni comprat ni venut perque es senyor del seu demà.

Els homes deuen preparar en la joventut y en la edat mitjana els medis pera passar felisment la vellesa. Rés més aflictiu que veure un vell que ha passat tota la seva vida en un treball ben remunerat, reduït

a la necessitat de captar el pà de cada dia dependint per complert de la generositat dels estranys. En la joventut es quan deu practicar-se l'economia y en la vellesa es quan els homes deuen gastar lliberalment sempre dins de llurs medis. Y no obstant, malgrat la veritat d'aquesta màxima, quantes vegades no veiem tot lo contrari! Quantes vegades no veiem joves pròdichs, lliberals dissipadors que no pensen en el demà y vells avars, egoistes, miserables, que's priven de lo necessari pera anar amontonant diners que cap benefici els ha de reportar!

Empró la societat, les classes directores no tenen encar gayre dret a declarar contra lo que'n diuen la imprevisió del pobre, puig com diu donya Concepció Arenal «pero no olvidemos que el hombre resiste mejor el dolor que la tentación; soporta más bien como ser pasivo que evita como ser activo, porque tiene más fuerza en su cuerpo que energía en su voluntad». A cada pas y en formes innumerables s'ofereix al obrer la tentació pera gastar diners, en cambi en molts pòchs llocs trova qui li ensenyi la manera de estalviarlos. Per aixó tot lo que tendeixi a arrelar la previsió en el pobre, fá més a favor d'ell que totes les teories polítiques inventades y per inventar. Per aixó les obres socials encaminades an aquest fi han d'esser mirades ab simpatia y encoratjades per tot hom. Aquesta es la meritoria obra que comensa a estendre per Espanya l'Institut Nacional de Previsió representat a Catalunya per la nostra Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis. Contribuir a ella ab la propaganda o ab l'exemple es una tasca meritoria a la que no'ns podem sustreure si desitjem el bé de nostres consemblants y la prosperitat de la nostra patria.

J CLIMENT.

NOTES DE TEATRE

GENT NOVA.—*L'Enigma*, versió catalana per D. y V. Corominas; *Estil Imperi*, den Joseph Burgas, y *La Font dels Enamorats*.

L'Enigma es una bonica comedia dramática. Com indica el títol, l'acció del drama s'encamina a descobrir una cosa incògnita.

Una família, els dos germans *Gourgiran*, viuen en una finca llunyana de poblat y tenen un hoste, el jove *Vivar*, que per esser petita la casa dels *Gourgiran* viu en un xalet situat a prop.

Vivar ha anat a aquell lloch per estimar l'esposa d'un dels *Gourgiran*. En el primer acte, exposició de l'acció, el *Marqués de Neste*, parent o amic de la família, anuncia al aymant d'una de les esposes que coneix les seves accions y intencions y li fá present es necessari rompi ab aquell amor il·lícit. En aquest acte y després de la lectura de periódichs, l'haverse llegit el relat d'un crim per adulteri, tots els de la casa discuteixen sobre l'aspecte d'aquets crims segons el criteri de cada hù y la discussió es portada ab gran

calor entre'l matrimoni *Raymond y Giselle*, essent defensor y partidari el primer dels marits que maten a l'adúltera, trovant per lo tant justificats aytals delictes y la segona ab arguments hermosos y humans sent commiseració pera las desgraciades que busquen o accepten l'amor que no es el del seu espòs y condemna la bárbara teoria del assassinat.

Vivar a la nit va a la casa de la seva aymant, qual porta va obrir *Giselle* en uns moments de conversa ab la seva cunyada *Leonor* y al comensar el segon acte els dos marits se disposen a sortir pera anar a cassar. Es el primer d'apareixer *Raymond* que ab sorpresa seva trova la porta oberta, y a continuació *Gerard* surt darrera de *Vivar*, que fuig sorprès per aquell. Allavors *Vivar* se veu interrogat per els dos marits que veuen en l'amic l'aymant d'una de les esposes, ¿quina? vetaqui *l'enigma*.

La conversa tinguda el vespre anterior y l'haver obert la porta *Giselle* l'acusa a ella d'esser l'adúltera, pero pel contrari el trovarla dormida mentres dura l'escena que ocasiona la sorpresa del aymant pels dos marits fá allunyar cap sospita contra ella. Contra *Leonor* tampoch hi ha cap sospita y ademés al acudir desseguida y demanar al aymant que acusi a la culpable y salvi el seu honor, acusa a *Giselle*.

La situació es terrible pera els dos marits y humanament no poden acusar a les seves respectives esposes, car sols n'hi ha una de culpable y no saben qui es. *Vivar* pera salvar a la seva aymant se suïcida y allavors *Giselle* s'entera del suïcidi ab indiferència y *Leonor* al plorar la mort del seu aymant se declara culpable.

Y acaba l'obra ab unes màximes que l'autor fá dir al espòs burlat y al *Marqués*, que l'abrassa a l'esposa desgraciada per l'adultera.

L'interpretació escelent, nootres amichs representaren l'obra ab carinyo y molta naturalitat; no més cal fixarse ab la construcció dels quadros, tots ells plens de vida, sense que ningú desentonés, pera convencers de la nostra afirmació.

Nostre aplauso a tots, senyoretas Fornés y Riera y amichs Casas, Clapés, Muns, Caballé, Tarrés y Fonollá.

L'episodi *Estil Imperi*, es un hermós quadro de l'època napoleónica, qual acció es desenrotlla en l'hotel d'una amiga de *Bonaparte*, la que té relacions amoroses ab un conspirador contra la dictadura de Napoleón. L'episodi está molt ben portat a l'escena y artísticament tractat per la pulcra ploma den Burgas.

La Fornés va estar deliciosa. En Boix va fernes un *Bonaparte* caracterisat ab molta fidelitat y en Campmany molt just, encara que quelcom insegur a estones. Els demés secundaren.

Finalment va posarse en escena l'entretinguda pesa *La Font dels Enamorats*, que obtingué una bona interpretació.

L'escena molt ben cuydada y la direcció molt acertada.

Creyém que la adquisició de les senyoretas Fornés, que debutava, y Riera, ja coneguda de nostre públich, es encertada pera continuar la tradició artística

de GENT NOVA que ha tingut tan notables actrius com la Xirgu, la Vallbé y altres.

TEATRE ESPANYOL.—*L'héroie*, drama den Santiago Rusiñol.—*Les Carolines*, comedieta en un acte.

Per rahó d'esser *L'héroie* una obra judicada ja des de aquestes planes, passarem per alt l'entrar en matèria sobre la mateixa, concretantnos solsament a fer un judici de la execució que va tenir per part de la companyia d'aficionats que dirigeix en Tomás Guardia y qual representació va tenir lloch el diumenge passat en l'esmentat teatre.

Per la part de les actrius hem de fer elogis del cuidat treball que hi esmersaren les senyores Prats, Roca y Casassas.

En quan als actors, s'ha de confessar que demostraren molt bona voluntat, encare que no estigueren del tot acertats, notantshi manca de conjunt, empró hem de fer especial menció den Guardia y en Carbó, que digueren la seva part ab molta justesa y naturalitat.

Després se representá la chistosa comedia *Les Carolines*, obtenint una excelent execució, distingintshi la senyoreta Roca y en Fusté, Dalmau, Giró y Gurgui.

B.

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ ORDINARIA DEL DIA 14 DEL CORRENT

Comensá a les set ab assistència dels regidors senyors Monés, Batlle, Camins, Sió, Pagés, Antoja, Casas, Bosch, San Martín, Serra y Costa, baix la presidència del Alcalde en Joseph Vergés. Se prengueren els següents acorts:

—Aprovar l'acta de la sessió anterior.

—Aprovar un dictamen de la Comissió d'Hisenda sobre pago de comptes que importen 1,769'50 ptes.

—Passen a les respectives Comissions les instancies presentades per en Francisco Xiol, sollicitant permís pera construir una barana a la part superior de la fatxada de la casa n.º 75 del carrer del Centre y un altre den Pere Borrás pera aixecar un pis a la casa n.º 38 del carrer de Sant Rafel.

—Se llegeix una instancia den Joaquim Albiach, renunciant al càrrech de vocal associat, per patir un defecte físich.

En Monés demana que avans d'acceptárseli se li comunicui, que essent dit càrrech obligatori, pera acceptárseli deu justificar el defecte que pateix. S'acorda de conformitat.

—Se queda enterat de la recaudació de Consums del passat mes de Febrer que es de 30 590'60 ptes. ab un lliquit a favor del Ajuntament de 12,661'80 ptes.

—Aixís mateix se queda enterat del estat de recaudació del mes passat, comparada ab la de igual mes de l'any anterior, que dona un resultat de més a favor d'aquest any, de 1,922 ptes.

—S'aproven les nòmines de la brigada eventual del 6 al 11 del mes actual en la que'ls jornals pugen 229'50 ptes. y els carros 132.

Mocions.—En Serra demana s'activin lo de les ordenances municipals y l'obertura de la continuació del carrer de l'Industria, que degut a no esser obert, está convertit en un *estiercolero*. També demana se traslladi prompte l'Alberch nocturn.

En San Martín demana com está el projecte d'escoles, que no succeixi lo de Barcelona, que per no haver comensat a temps les obres, s'els ha retirat la subvenció.

Li contesta en Casas que está pendent d'informe de la J. L. d'Instrucció Pública y que l'Alcalde l'ha de convocar un dia d'aquestos dies.

El president contesta degudament a les peticions den Serra.

Aquest demana an en Batlle, si en la susdita Junta s'ha parlat de dit projecte y quant se reuneixen.

En Batlle contesta que quan l'Alcalde la convoqui. En Serra insisteix en si ha sigut discutit y li contesta en Casas que se reuní després d'esser aprovat per l'Ajuntament y que no va recaure informe perque l'havien d'estudiar.

—En Casas crida l'atenció a la Comissió corresponent sobre la desigualtat de les rasantis de les aces dels carrers afluyents a la Plana y que s'obligui als propietaris a ferles en deguda forma.

En Camins, president de la Comissió d'Obres, promet ocuparsen en la vinenta reunió ab l'arquitecte.

Y no haventhi mes assumptes a tractar, s'aixecá la sessió.

NOVES

CENTRE CATALANISTA «GENT NOVA».—Teatre.

—Pera la tarda del vinent diumenge, dia 26 del corrent s'anuncia en nostre Centre, una magnífica y escullida funció a càrrech de la Secció Dramática del mateix, representantse l'hermós drama en tres actes (adaptació catalana) del celebrat autor en A. Butti, *Flames en l'ombra* y la chistosa comedieta en un acte den Joseph Ponsa, *La Gloria a Casa*.

Pera aquesta funció admet encàrrechs de localitats el conserge.

CONDEMNÀ.—Com ja anunciarem a son temps, el dimecres de la passada setmana se vegé a la Secció segona del Palau de Justicia de Barcelona la vista de la causa que per injurries an el ex regidor en Leopold Botey desde les columnes de un periódich local, se seguia contra en Baldomer Blanch.

El judici quedá clós per sentència, habentse aquesta feta ja pública. El tribunal ha condemnat an en Blanch a 3 anys, 6 mesos y 21 dies de desterro y al pago de una multa de 250 ptes.

SOBRESSEIMENT.—També el divendres de la passada setmana se vegé en la Secció tercera la vista de la causa que per suposades infracciones en la recau-

dació de les cédulas, se seguia contra en Santiago Cifuentes, empró després de declarar quatre testimonis de càrrech y no resultant contra d'ell cap delictes dels que se li imputaven, el fiscal va retirar la acusació, sobreseintse per lo tant la causa.

**

«*Empleinse les mellors aygues minerals alcalines embotellades; Vichy-Hopital (estómac), Vichy Celestins (ronyons), Vichy-Grande Grille (jetée).*»

Son insubstituibles.»

**

TEATRE ESPANYOL.—Demà a les tres de la tarda tindrà lloch en aquest teatre una funció a càrrech de la Secció Líric-Dramàtica del Cassino «Nuevo Apolo», representantse el bonich drama del genial Iglesias, *Foch Nou* y la aplaudida comedia en dos actes de M. Echegaray, *Los Hugonotes*

**

EL TRACTAT AB CUBA.—El Gremi de Fabricants y Industrials de nostra ciutat interesantse per aquest tractat envia el 9 d'aquest mes els següents telegrams:

«President Concell Ministres.—Madrid.—Gremi Fabricants Industrials Badalona suplica V. E interposi sa valiosa influencia pera resolució tractat Cuba, en benefici interessos generals industria.—President, Ysamat—Secretari, Sant »

«Ministre Estat.—Madrid.—Gremi Frabricants Industrials Badalona suplica V. E. no s'interrompi negociació tractat Cuba, en benefici interessos generals industria.—President, Ysamat.—Secretari, Sant.»

El president del Concell va contestar:

«Recibí su telegrama y sus aspiraciones coinciden con las del Gobierno.»

La contesta del ministre d'Estat es com segueix:

«Negociaciones comerciales con Cuba prosiguen normalment, dedicándoles Gobierno S. M. atención que merecen y siendo inexactos rumores ruptura.»

**

«*Demaneu Sal Vichy Etat pera begudes. Comprimit Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen.*»

Refuseu tota imitació.»

**

CAIXA D'ESTALVIS.—Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, ha rebut per imposicions la quantitat de 146.544 pessetes y ha pagat per reintegres d'estalvi y per plaços mensuals de pensió 96.974 pessetes, habent obert 93 llibretes noves.

La Sucursal de Badalona ha ingressat per imposicions 8.647 pessetes, n'ha pagat 350 y obert 11 llibretes d'estalvi y 3 llibretes dotals.

La prop vinenta setmana estarà de torn el vocal d'aquesta Junta de Patronat en Llorens Monés Costa.

**

PUBLICACIONS REBUDES:

Cataluña Textil.—S'ha publicat el número 53 de aquesta notable revista hispano-americana dedicada al estudi de les industries textils y ses auxiliars, contint el següent importantissim sumari:

La Federació Internacional de Asociaciones de fabricantes de hilados y tejidos de algodón: Primer Congreso Internacional Algodonero (Zurich, 1904), Segundo Congreso Internacional Algodonero (Man-

chester-Liverpool, 1905), por Octavio J. Miret.—Casa de vuelta á tres puntos, por Domingo Calvet Pairoli.—Craquant sobre algodón teñido con negros al azufre, por José Riera y Puntí.—Mercados Textiles, por Luis Argensó.—El próximo Congreso Internacional Algodonero.—Nuevos colorantes de las Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & C.º, de Elberfeld.—Comercio de tejidos.—Croquis para tejidos, por José Llaveria y Ballester.—Industria Algodonera Española: Estabanell y Pahisa, S. en C.; Fábrica de hilados y tejidos de algodón—Casa «Vial»: Tejidos finos de algodón.—Acondicionamiento público municipal de Sabadell.—Acondicionamiento tarraense.—Notas sueltas.

Suplemento: Colorantes de la Casa Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & C.º, de Elberfeld (Alemania.)

Folleto: Nuevas orientaciones en la enseñanza textil, por P. Rodón y Amigó.

ANUNCIS OFICIALS

Los mozos del actual Reemplazo José Guasch Soler, Emilio Ginferrer Soler, Pedro Solá Grifol, José Rovira Salichs, José Alsina Blanch, Antonio Dominguez Vilaró, Juan Selva Pons, Jaime Giralt Renóm, Alberto Trias Salvá, José Albert Joseph, Juan Gili Bruguera, Enrique Bertolí Gabarró, Manuel Querolt Miralles, Joaquín Sirben Colomer, José Costa Juliana, José Planas Umbert, José Schilt Batlle, Carlos Serret Bosch, Joaquín Fonollá Aymerich, Juan Rovira Bosch, Juan Mateu Valls, Bruno Codina Soler, Juan Cervera Rodrigo, Ruperto Pérez Cuadrado, Juan Dalmau Borrell, José Amigó Viñas, Víctor Prat Capdevila, y Juan Vallhonrat Estapé han alegado exenciones de las comprendidas en el artículo 87 de la Ley de Reclutamiento.

Los demás mozos, padres ó parientes de estos que quieran oponerse á las exenciones alegadoras, pueden presentar las pruebas documental y testifical en el Negociado de Quintas de este Ayuntamiento antes del día 26 del corriente mes.

Badalona 9 de Marzo de 1911.—El Alcalde, José Vergés.

Don Vicente Arimón Oliveras, vecino de la presente, ha acudido á este Ayuntamiento en solicitud de permiso para instalar un electromotor de 10 HP de fuerza en su taller de aserrar maderas de la calle de Santa Madrona n.º 107.

Los propietarios ó vecinos que se consideren perjudicados con la mencionada instalación podrán presentar sus quejas debidamente formuladas y documentadas en el Negociado de Obras de esta Corporación dentro el plazo de quince dias contados desde el siguiente al de la inserción del presente anuncio en el Boletín Oficial de la provincia; pasados los cuales no se admitirá ninguna y se resolverá con arreglo á derecho.

Badalona 10 de Marzo de 1911. El Alcalde, José Vergés.

Por el presente se avisa para que llegue á conocimiento de las personas á quienes pueda interesar, que á las 18 del día 30 del actual tendrá lugar en el Salón de Sesiones de estas Casas Consistoriales el fallo de los expedientes de exención legal de los mozos del actual Reemplazo y el de las revisiones de los de 1908, 1909 y 1910.

Badalona á 13 de Marzo de 1911.—El Alcalde, José Vergés.

PERA VENDRE

PIANO CHARRIER

a plassos de cinch duros al mes o al comptat. Preu económic. Informarán:

S. Francisco 13.

Imp F. Badia, Dr. Dou, 14. — Barcelona

JOSEPH BUXEDA Y CUSCÓ

RELOTJER

Se fan tota classe de compostures en
rellotges, per dificultoses que siguin.

Ha traslladat son taller al carrer de

Sant Joaquin, 56 Badalona

LLONCHQUERALT

(REGISTRAT)

Poderós desinfectant insecticida y microbicida ab tres fórmules
diferents, premiades ab MEDALLA en la Exposició Nacional de
Valencia.

FÓRMULA I.—Serveix per combatre totes les enfermetats dels
arbres, vinyes, plantes, bestiar y aus de corral, aixís com pera desin-
fectar les habitacions, cuadras, corrals, galliners, cloaques, etc.

FÓRMULA II.—Especial pera els tarongers, llimoners, olivers y
demés arbres similars.

FÓRMULA III.—S'usa regant pera exterminar els cadells, for-
migus, cargols, orugues y demés bestioles que destrueixen els
semsrats.

"BRONHINA QUERALT"

Excelent preparat pera prevenir y curar les enfermetats de les
aus de corral y tenirles sanes y robustes

ANDREU QUERALT, Temple, núm. 13

GUANO SAN ANDRES

EXTRA SUPERIOR

COMPOSICIÓ GARANTISADA

Fosfats solubles en l'aigua y citrat	22 a 23 %
(Acit fòsfòric soluble en l'aigua y citrat.	10 a 11 %
Amoniach y nitrats equivalents	9 a 10 %
(Azoe amoniacal y nitric.	7 a 8 %
Sulfat potàssic.	5 a 6 %
(Oxit equivalent.	2'50 a 3 %

Ademés de aquesta fórmula s'elaboren tota classe d'adobs
especials pera blats, blat de moro, fabes, cigrons, arroz, mongeteres
patates y demés cereals y llegums, aixís com tota classe d'arbres y
ceps.

Anàlisis de franch de terres pera els compradors.

QYTNAY

Sulfat de coure especial pera les vinyes ab composició química

ANDREU QUERALT, Temple, núm. 13

Camisería
COLLS, CORBATES y CAMISES
Especialitat en camises a mida
F. Vehils y Vidal
GRAN BARATURA DE PREUS
2 PORTAL DEL 'ANGEL, 2
CANTONADA CARRER CONDAL

Grans Cuadras

ab magnífich xalet, pera vendrer, bara-
tissim. Comprenen tota una mansana
propia pera qualsevol industria y en el
millor punt de Badalona, a l'entrada de
la mateixa ciutat ab fatxada a la carre-
tera y al tranvia

Rahó: A. Queralt, Temple, 13 Badalona
y Mas Bagá, Valencia, 346, Barcelona

Anis del Mono

Se 'n venen frascos en lo kiosco instalat en la
Estació del ferro-carril de Badalona

DESPAIG:

Carrer de la Soletat, 7

Badalona